Negyedik évfolyam. 34. szám. Székely-Udvarhely, 1898. augusztus 20.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉCI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt. Papok, tanitók és közszolgálatban levőknek egész évre 3 frt, a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt 50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr magánhirdetések [] rm. szavi 2 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyilttér sora 50 kr. Hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Hirdetések el lap reszére elfogad minden hirdetési iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdelő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adnak vissza.

Az erkölcsi halott és a gróf . . .

(D.) »A hallerkői **Haller** grófok fehérgyháza díjadó származott **Haller Ferencz és József** grófok törvényes származása, **Haller József** gróf házasságának törvényessége és ezen házasságból származott gyermekének a **Haller névhez és grófi czimhez** törvényes joga« cz. alatt Udvarhely vármegye ezidei főispánja *hallerkői* **Haller János** *gróf*, mint a csalad legidősebb férfi tagja „Kézirat gyanánt“ egy 10 ivre terjedő díszes füzetet adott ki, melyben 24 darab hiteles okiratat bizonyitja a czimben felvett állitások igaz voltát.

Lapunk a szóban forgó rágalom hire nyilvánosságra jutásának első perczétől kezdve felismerte az igazságot. A meggyőződés erejével és kitartásával állottunk Orbán Ottó br. és társai ellen a becsüler harczosai közé s most, miután kétségbevonhatatlan hitelü okiratok teszik porrá és hamuvá a hiéna-munka minden biráláton alul álló kisérletét: részünkről nincs egyéb hátra, mint, hogy hallerkeöi Haller János grófot, Udvarhely vármegye ezidei főispánját nemes és érdemekben gazdag családjának Nestorát igazsága fényes gyözelme alkalmából szivből üdvözöljük s kifejezzük ama forró óhajtásunkat, hogy vajha megszünnék már egyszer vármegyénkben az áldástalan személyes harczs a elfogulatlanul hivatalos czélokat teszik porrá és hamuvá a hiéna-munka minden biráláton alul álló kisérletét: részünkről nincs egyéb hátra, mint, hogy hallerkeöi Haller János grófot, Udvarhely vármegye ezidei főispánját nemes és érdemekben gazdag családjának Nestorát igazsága fényes gyözelme alkalmából szivből üdvözöljük s kifejezzük ama forró óhajtásunkat, hogy vajha megszünnék már egyszer vármegyénkben az áldástalan személyes harczs a elfogulatlanul hivatalos czélokat teszik porrá és hamuvá a hiéna-munka minden biráláton alul álló kisérletét: részünkről nincs egyéb hátra, mint, hogy hallerkeöi Haller János grófot, Udvarhely vármegye ezidei főispánját nemes és érdemekben gazdag családjának Nestorát igazsága fényes gyözelme alkalmából szivből üdvözöljük s kifejezzük ama forró óhajtásunkat, hogy vajha megszünnék már egyszer vármegyénkben az áldástalan személyes harczs a elfogulatlanul hivatalos czélokat teszik porrá és hamuvá a hiéna-munka minden biráláton alul álló kisérletét: részünkről nincs egyéb hátra, mint, hogy hallerkeöi Haller János grófot, Udvarhely vármegye ezidei főispánját nemes és érdemekben gazdag családjának Nestorát igazsága fényes gyözelme alkalmából szivből üdvözöljük s kifejezzük ama forró óhajtásunkat, hogy vajha megszünnék már egyszer vármegyénkben az áldástalan személyes harczs a elfogulatlanul hivatalos czélokat teszik porrá és hamuvá a hiéna-munka minden biráláton alul álló kisérletét: részünkről nincs egyéb hátra, mint, hogy hallerkeöi Haller János grófot, Udvarhely vármegye ezidei főispánja

javai elkobzására és kötél általi halálra lett ítélve (függ. 21. sz.).

Ezen itélet nehéz, sulyos várrabsgra lett átváltoztatva és azt boldogult atyám szenvelte is az 1856-iki megkegyelmezésig, a midőn javai is a nagy-szebeni pénzügyigazgatóságnak 1857. julius 2-ári 7113. sz. alatti rendeleményével visszadattak, mint olyan, elfogott legfelsőbb elhatározás szerint grof Haller János özvegye, Kleisch Zenzsána grófné kezeihez, gr. Haller Ferenc és József részére kiadott irásbeli intézkedéssel (függ. 22. sz.).

1860. okt. 20-án kelt osászári és királyi diplóma folytán Vizakna város régi jogait visszanyervén, s gr. Haller családi is visszanyerte azon város fökirálybiró tisztét. Gr. Haller József, mint ilyen, elfogott állását és ebben a fökormányszék által 1862. márczius 20-án 5241. sz. alatt kormánybiztosi minőségben kiküldött hibái Gál János megerősitette.

1867. aug. 19-én 18300. királybiztosi sz. a. nálai gr. Pécsy Emanuel királybiztos, hivatkozással a nagymétóságu magy. királyi belügyminisztriumnak aug. 13-ról 14636. sz. a. kelt leiratára, hogy a gr. Haller családi Vizakna városban a régi jogai szerint régi méltóságát az 1848-iki törvények is érintetlen hagyták és az kifogástalanul fennáll ugyan, azonban az ősiség eltörlése folytán lényegileg megszünt, de felszólitja gr. Haller Józsefet, hogy a kormánybiztosságot vallaja el. Haller József gr. azonban a kinyezésről, más téreni elfoglalatatása miatt, lemond. Gróf Haller Ferenc, József gr. testvérbátyja, a kolozsvári és nagy-szebeni országgyűléseken regálista volt, az alkotmányosság helyreállitása után 1868. december 20-án legfelsőbb elhatározással nemes Felső-Fehérmegye főispánjává neveztetett ki. Az alkotmány helyreállitása után czáslunak királyi meghivókkal szakadatlanul a történtekre ülesére mindig és mindaddig meghiva volt, a mióta a felsőházi tagnak is a czimét vagyon megszólása folytán census hiányában szünetel.

V.

A hallerkeöi Haller grófok másik ága családunk törvényes jogait nemcsak soha kétségbe nem vonta, nemcsak mindig elismerte, de sőt a legmelegebb rokoni érzelmeket tartotta fenn velünk, minek legfényesebb bizonyitéka az is, hogy Balázsteleke és Kiküllővár ura v. b. t. t. az 1898. év folyamán magszalul elhunyt Haller Jenő, kikötöverti uradalmát egyedüli és korlátlan tulajdonul, meg hiskszik gr. Haller Jenőnek hagyta örökségül, mig Balázsteket az ugrai ágból származott gr. Haller György ő méltóságunk hagyományozta. Nehai gr. Haller Jenőnek magas műveltsége, szelíd ismerősiro, gazdag tapasztalatai, de szigoru fiúmi önérzete is elég bizonyitékul szolgálhatott arra nézve, hogy számottevő és a viszonyokkal ismerős egyének előtt családi helyzetünk soha kérdésbe nem jött és hogy azt vitassá tenni csak a ragalomnak és vak gyűlöletnek lehetett feladata.

És most, befejezésül, szabadjon felemlitení ama tényt is, hogy a ragalommal szemben, miut tiríu, lovagias módon is kérettem elégtétel, és kálnokiak szám Örban báró segédei személyében egyének, kik a ragalom nevében egyfelől azt irták álá, hogy személyes sértés nem forog fenn, de másfelől az elégtételadást a ragalom megszüntetésétől tettek függővé.

A ragalmazó — ki egyéb tényeiert birói uton felelősségre vonatott és eltelve lett, — gyávan kitérő az elégtételadás elől — o tényeert segédem vele szemben az ügyet befejezettnek is jelentette ki (uelő. 23.).

Most a ragalmazó segédein van a sor, ha a ragalommal magukat azonositani nem akarják, nyilatkozni és az tudeztek eddig az erkölcsi cadavert, most helyt állani.

Ismerjék el tévedésüket és mentsék meg magukat a ragalom solidaritásától vagy térfiasan álljak meg helyükre s ha mint ragalmazók is, ajánljak fel nekem az elégtételt — elleusesetben, ha hallgatunk, akkor alávaló gyávaságukat vallják be.

Sz.-Udvarhely, 1898. julius hó 4-án.

Gróf Haller János,
Udvarhely vármegye főispánja.

TANÜGY.

Iskolai értesités. A helybeli kir. állami főreáliskolában a következő iskolai evre a beiratások folyó évi szept. 1, 2, 3. napjain tartatnak, naponta délelőtt 9—12 oráig. A főreáliskola első osztályába felvétetnek azok a felvétek fel, a kik életük 9-ik evet betöltötték s bizonyitványnyal igazolják, hogy a népiskola negyedik osztályat jó eredménynyel végezték. Azok a tanulók, a kik nepiskolaba nem járnak, felvételi vizsgalatot tartoznak tenni annak igazolására, hogy a megkivantatu előkepzettseggel birnak. A felveteli vizsgalat dija 10 frt. Az ujan tanulok, a kik mas iranyu iskolabol akarnak a foreaiskola valamelyik osztalyaba allani, ugyanen felveteli vizsgalat tartoznak, azonban, mivel a tanulmanyok a foreaiskolanak rendes targyai, de az elhagyott intezetben nem tanittattak. A felveteire a tanulo atyja, anya gyamja, esetleg azokuak külön megbizottja kisereteben tartozik jelentkezni az igazgatosagnal a beiratashoz szükséges okmanyok: iskolai bizonytvany, keresztlevel, ujraoltasi bizonyitvany. A beirataskor ñzetendo dijak: 2 frt beiratasi dij, 1 frt konyvtar dij, 80 kr ertesito dij. Szeken kivul az agostai vallasuak es izraelitak vallas tanitasi dijt is tartoznak fizetni. Az evi tanitó 18 frt, mely negyedreszekben ñzetendo. Jo elomenetelu s magviseletu tanulok, kikuek szüler vagyontalansagunak kellen igazolni tudjak, tandijmentessegel kaphatnak. Az igazgatosag fenntarta magaban a jogot, hogy a szegenysegi bizonyitvanynyal felszerelt folyamodványuk a beiratasu kor nyujtandok be. Az inlezettel kapcsolatos internatusba valo felvetetre vonatkozólag tajekoztatassal keszegseget szolgal az igazgatosag. Az internatus konyhajarol 20 olyan szegeny szamarasu tanulo tartatik jo ellatasra, kik a varoson magan hazanal laknak. Ezert az ebedert evi 20 frtot kell fizetni. Az igazgatosag meg e 20 frt fizetoset is elengedheti 10-nes, ha elomenetele s magaviseletevel kiserteni, s kotelezettsegre — mely egymagban is a tanulhatast nagyban elosegiti — hogy a szegenysegi igazgatosag a varmegye s atalan a szekely koszegek t. elöljarosaganak, iskolaszokek es az igen tisztelt tanitó uraknak a figyelmet s keri, hogy azokat a szüloket, kik jozan es szeretetreméltó gyermekek vannak a figyelmenyes figyelmeztetni s a tanittalasra buzditani sziveskedjenek. A felveteli, valamint a javito vizsgalatok a beiratasi napokon a delutani orakban 3—6-ig tartatnak meg. Barmely iranyu felvilagositast keszeggel megad az igazgatosag. Sz. Udvarhelyi, 1898. augusztus hó 6. *Az igazgatosag.*

Irodalom.

A **»Magyar könyvtár«**-ból (szerkeszti: Radó Antal, kiadja: Lampel Robert (Wodianer F. és Fiai cs. és kir. udv. könyvkereskedése; minden füzet egyenként is kapható Gyertyánffy könyvkereskedésben 15 krért) a következő füzetek jelentek meg: (Folytatás.) Kossuth Lajos 1848. jul. 11-iki beszéde a kadarcz megajánlása ügyében. Csillagos estek. Irta C. Flammarion Forditotta Tóth Béla. A király házasodik. Vigj. 3. felv. Irta Tóth Kálmán. Az ur, az asszony és a baba. Rajzok. Irta Dróz G. Ferdi. Béri Gyula. Kisvárosi történetek. Irta Vértesi Arnold. A nőpzyülöltek. Szimmó Ö felv. Irta Ibsen A. Forditotta Vikár Béla. A kuruczvilág költészete. Szemelvények. Szerk. és bev. Kardos Albert. (Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése már lejárt, sziveskedjenek azt minél előbb bekülderi [illegible] s a fürdőidény alkalmából az esetleges lakásváltoztatásokat levelezőlapon velünk tudatni, [illegible] nehogy a lapnak kiküldése lennakadási szenvedjen.**

— **Királynak születése napján** ismét fényesen ünnepelt városunk közönsége. Az előestén (17-én) a köz- és magánépületeken nemzeti zászlókat lengtek a a mozsarak durrogását kápráztatos fény követte, melyet a kivilagitott épületek ablakaiban felhalmozott gyertyák és mécsesek szórtak szet. Másaap (18-án) a rom. kath. plebánia és az o. r. templomokban ünnepi istentiszteletek voltak. Előbbiben Gáspár István fogymn. tanár celebrált; utóbbiban Kovács István ev. rel. s-pap mondott meghato imat. Mindket templomban jelen voltak az összes hivatalok, testületek főnökeik vezetése mellett s nagyszámu közönség ajlatos lelke szállt egbe buzgó és hő imával, hogy Felséges királyunkat, a legjobb uralkodót tartsa s aldja liten hosszu életet.

— **Szent-István** első magyar király napja alkalmából tegnap este városunk ki volt világitva s a köz- és magánépületeken, valamint az ezredéves emlékoszlopra nemzeti zászlók voltak kitüzve s gyönyörüen ki volt világitva.

Elnévyezés. Ó felsége a király Mattusai Ágoston k.-oklándi kir. járásbirosági albiroinak a bezés-csabai kir. járásbirosághoz sajat kerelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Uj tanárok.** A ref. kollegium elöljárósága vallastanároknak Kádár Dénes, tolnavármegyei gazdának és internatusi felügyelőnek Kallai Ferencz papjelöltnek választotta, illetőleg hivta meg.

— **Esküvő.** Dr Lukacsffy István kir. közjegyzőhelyettes s hó 10 14-én vezette oltarhoz Szakáts Ilona k. a.-t varosunkban. Gratulálunk?

— **Uj esperes.** A Darkó Sándor halála alatt megürült esperesi állásra az udvarhelyi unitárius egyháznak folyó hó 11-én Lassló Domokos kir. törvényszéki biró, tetős jogtudós a szavazatok elsőrendu tartott közgyűlésében a közbizalomnak ritka megnyilatkozásával, az összes szavazatokkal Kisgyörgy Sándor vargyasi unitárius lelkészt, egyházközi jegyzőt választotta meg. A választás megujitamassa egy polgári es egyházi erőnyeiben gazdag elet hu munkásságunk, önzetlen törekvéseinek. Gratulálunk az egyházkör választásának. Az uj esperesnek pedig a dicsz dolozos tevékenységére aldást, lelkének a végett munka becsületes teljesztése utan sok örömet, édes megnyugvást kivánunk!

— **Főispánunk ujabb áttérje.** Lapunk olvasói előtt már ismeretes azon hirlapi támadás, melyet az »Ellenzék« használjain a mult napokban inditottak főispánunk ellen. Gróf Haller főispánunk azonnal provokálta magát az ellenzék czikk szerzőjét, segedei Gyarfás Endre és Sperker Ferencz alltal. A vezérczikkben foglaltak folytan kelettkezett lovagias ügy a szerzo dr. Varady Árpád az »Ellenzék« 1898. szamban közzétett, teljesen correct nyilatkozat alltal teljesen be lett fejezve, mig az Ugron

TÁRCZA.

A jegyzői egylet estélye.

(A »Székely-Udvarhely« eredeti tárczája.)

Ennek a mulatságnak a meghivója is *lila szinü* betukkel volt nyomtatva, a szinhoeye is ilatos fenyves volt, nem csoda, ha tehát a letolyasa is a hangulatnak és jó kedvnek rózsás szinét öltötte magára.

Csupa ilat, csupa virág, csupa szin.

Az estély mösoraba belekontarkodott egy erre utazó jókedvu szinész s csinált a hangversenyből *mücsesestélyt.*

Ez a jókedvü ur pedig nem volt más, mint a nemzeti szinháznak kiválo müvesze *Zilahi* Gyula, a ki Tusnádon nyaralo családjához utazvan Homorodot is ujjaa ejtette és itt kedvére mulatván rajta, hogy másokat mulattatott, az est mivoltan siketnek bakoriaibol egy szekérderekaljra valót magával vitt, *mert hogy — volt mibol.*

Jutott belőle mindenkinek lőven. Egy — *Lázár* Ádám gróf felolvasása »A jegyzők szerepe« czimü szövegéből szellemes és finom árnyalatokkal motivált piszszel nyitotta meg a tapsoknak és éljenzéseknek aradadát. *Szeitz* Marjit k. a.-már bájos és vonzó megjelenésével tapsokra ragadta a közönséget, a mely tapsok azután meg fokozatosabb mértékben nyiltak meg szegi czimbalom szólója után, a mit meg is kellett ismetelnie.

Szakáts Zoltán magánjelenete egy ötletes kis monolog diskrét elkoadásban, mely a mücsevélik szokásos tulzásait és merevségeit mindenben nélkülözte, élénk tetszést és sok tapsot aratott.

Végül az ünekszám és a *Gálffy* István szavalata mindezek után is hatásos volt és nem maradt a közönség tetszés nyilatkozatai jutalma nélkül. Végezetül *Zilahi* Gyula adott elő öt magánjelenetet legjelesebb termékeiből. A kiváló müvész ugyan jol volt disponálva s igy a derültségüek végtelen magasságába ragadta a különben sem nagy ellenállásra készült közönséget.

A programm végeztével a közönség a tágas előcsarnokban felteritett asztalok köré helyezkedett el vacsorázni.

Egy hosszu asztal a vármegyei tiszti kar és a községi jegyzői kar részére volt lenutatva, az asztalfőn az estély vezhöke szentgyörgyei *Jakab* Gyula vármegyeink szeretett alispanja foglalt helyet.

Majd kezdetét vette a poharköszöntők kifogyhatatlan sorozata. *Jakab* Gyula alispán azjos eljenzések között meleg szavakkal köszöntötte fel a jegyzői kart. A jegyzői kar nevében válaszolt a vármegye alispánjat dicsérte. Gróf *Lázár* Ádám vármegyei főjegyzo a tavolivo főispánt köszöntötte fel, *Hargittai* Béla hajegyzó a magyar jegyzói kart éltette, *Valentsik* Ferencz dr. tiszai főügyész szinészi a jegyzói kart, mely — mint mondta — mindenkor a politikai élet a vagyunk szerutva. Ugyanosak a jegyzőket, mint egykori kollegáit éltette *Adam* Albert tb. megyei főjegyzo. *Dr. Demeter* Lőrincz főszolgabiró az anyakonyvi intezmenyt éltette magyon szellemes szavakban stb.

Egyktól-egyig emlekedett szellemü tösztok voltak ezek, hatalmas eljenzésekoól kiserve. A hatasosabbak kozul vaio volt az is, melyet *Hargittai* erkedi h. jegyzó — lapunk szep tehetsegu munkatarsa — tartott s a fiatal jegyzoknak egy szellemes *tekintetöjét* is levezi, azt az alabbiakban kozöjük:

Melyen tisztelt Uraim!

Elöszor van alkalmam és szerencsém Udvarhelyvármegye tisztelt jegyzőit tisztelgésre, egyszersmind jamtom, meltóztassanak tehát megengedni, hogy ugyan ritka s előttem oly kedves alkalomhoz érzelmemnek azon melegével udvozoltessem onoket, mely bennem — az uj kartarban — a csaladta lepo rokon, — a csalad kotelekebe tartozó *testvér* szeretoi fakad.

Nem idegen előttem a közmunkálkodasnak es közteveknysegnek az a hajleka, melyben onoket, mint a közigazgatasnak hivatott es kivalo munkasait mar oltalom taltatom. Ismeromes a sokszeres pajtaszai mind ama küzdelmeit, melyekben a faradtsagos munka verejtéke is elmosódik; de ismerem egyszersmind azon szebb teret is, melyen a hivatasat — a kotelessegek szükedö korlatain tul is — folismerto munkaja minden faradtsagok gazdagon jutalmazta magaszto erednyeket ernet el. Mert ugyan ki keresne es talalhatna a jegyzo erkölcsi becsvagyat mindnen tekintben kiegitő munkakore sebban, hogy csupan a folyó es idozaki tevekedö mercy es gyakran sablonos munkajaba merülni el a nélkül, hogy ezt a lelkölö munkakodasat jöttekony osszhangba he hozná ama nemesebb feladatok megoldásával, melyeket olyanuyira foutos szocialpolitikai helyzete szab eleje, nevezetesen a nep erkölcses nevelésének kelyes iranyitasaban; egészséges nemzetgazdasagi eszmek terjesztésében, legfőképen pedig — különösen a nemzetiségi viszonyokban — a hazafias szellem meghonositásában, fejlesztésében, apolasában es megtartasaban. (Eljenzés.)

Mert tisztelt uraim, mint a magyar a madárvilagban a fecske hazaszeretőja nem annyira a kiváló repülőképességénél fogva, mint inkább es eppen azon tulajdonsags szempontjabol fontos, melyet igazan hasznos tud lenni, ugy a jegyzo — közigazgatas vilaganak ez a kiváló röpülő képességű fecskeje — ez az *örökös tanczat* lenni tartó gyorsröpülő — akkor válik e tarsadalomnak a hazanak meg hasznosabb tagjává, ha allást, mint erre nagyon alkalmas tenyeszo ezen magasabb feladatok megoldására is fellasszuja.

Nem tudom tisztelt uraim, hogy vajjon a röpülésről szóla, — nem ragadtattam-e magam igen messze el a földtől? és nem tudom, hogy vajjon a mi mindennapi gondjaink — a hivatalban ugy, mint a hivatalon kivul is — nem nehezednek-e akkora teherrel a mi bocsagvaszta szárnyaira, mint hogy a magyar jegyzoi tarsadalmas helyet igazán csak a földön való tipegésre és tapogatózásra lehetünk karhoztatva; egyrészt azonban bizonyos vagyok s ez az, a mit én büszke önérzettel jelentheek ki: hogy az a szent lobogó, melyünk bármas szinét a magyar nemzet szeréves dicsősége avatta fel a hazafias érzés — a honszeretem *szentelt jelenségé* s a magyar jegyzói kar hazafias testületének bastya fokau *minden időben* magasan lobogott. Magasan lengette ezt a szazlót nemcsak a testületnek — ennek a mi testületünknek a megtörhetetlen hazafias szelleme! (Eljenzés.)

Engedjék meg tehát tisztelt uraim és kedves barataim, hogy paharamat annak a hazafias szellemnek az erőkivalóságáért emeljem, melynek mélyen tisztelt tisztsége a magyar jegyzói kart az egész ország leghazafiasabb testületei közzé emelte: — éljen a magyar jegyzói kar!

Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy mily nagy visszatetszést szilt különösen a jelenvolt vármegyei tisztviselő és főszolgabiró urak között, hogy a jegyzói karnak egy tekintelyes része a saját jötökony czéljara, a saját testülete által rendezett ezen estélyről elmulasztja a jó s az keresztyéni árkra egyelen egy tagja által volt képviselve.

A mulatság különben, mint a meghivóban is jelezve volt *virradtig* tartott. *Dr.—*

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Zoltán által itt levélben fogalmt sértésekért fióspánunk feltétlen szigoru feltételek melletti fegyveres elégtélet kért. Ugron segédei kezdetben azon allásponta helyezkedtek, hogy a kérdeszt levélben csakis a fióspán, mint közösügyviselő hivatalos tenykedése lett elbirálva, de gróf Haller személye nem lett sértve. Ezzel szemben azonban fióspánunk segédei továbbra is szigoruan ragaszkodván a fegyveres elégtélet adáshoz, az ügy e hó 17-én pistoly-párbajjal nyert befejezést. Gr. Haller passzlya nem sült be, s a »csütörtök« segedek által előzőleg már megtörtént lövésnek lévén kijelentve, most már Ugron Zoltán vette igénybe jogát, — lőtt is, de nem talált. A párbaj lefolyásáról felvett jegyzőkönyv szóró-szóra így szól:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Hejjasfalvan, 1898. augusztus 17-én. Gróf Haller János és Ugron Zoltán urak között fennforgott levegős ügy mai napon előtünk fegyveres utón a logassag szabályai szerint elintéztetett,

Párbaj után felek kibékültek.

K. m. f.

Br. Szentkereszti Pál m. p. **Gyárfás Endre** m. p.
Dr. Papp Janos m. p. **Sperker Ferencz** m. p.
mint Ugron Zoltan ur meg bizottai. mint gr. Haller János fióspán ur megbizottai.

Óriási tűzvész dühongott Zetelaka közseglen keddien delelőtt, mutan a lakosság egyrasze merőben fölzaljozott, másfele pedig varosunkban helivasaron volt. Negyven gazdanak mintegy szazotven epulete, gazdasagi felszereles, osszes takarmanya, a zariat alatt levő gabnaja es szenaja all teljesen szemmive lett. A tüz a belso nagyutcza mellett kezdődött s erős keleti szeltol elesztve, rövid idő alatt a vonalban volt összes epületek tanghs borultak. Szentgerczei Jakab Gyula varmegyei alispan, mihelyt a nagy veszelyen ot erteset, dr. Szabady Tivadar jarasi szolgabiroval a tüz szinehelyere sietett. Akkor meg csak a közsegi megremült lakosok közt osztottak be a mentesi es oltasi munkalatokat. Az egés epületek közt kitartó buzgosaggal es ismert erelyivel utekezett dercik alispanunk az udvarheiyi, bethlenfalvi, fenyedi es kükülloKemenyfalvi tüzoltok utan küldött s azok, valamint Vegh Ferencz osendör fohadnagy, szakaszparancsnok a vezetese alatt csendörsegel gyorsan a tüzhoz siettek. Dr. Dancsó Adorincz foszolgabiro, ki a kesö szakaszig maradt a tüznél szinten nagy buzgosagot fejtett ki az oltasi munkalatoknal. A kar kiszamithatlan. Varmegyenk alispanja szekesoru intezkedeseket tett kösziponunnyok gyujtöjeinek Zetelakan a segitsegre, bizottsag megalakult s az adomanyok ide iranyitandok. Felhivjuk a közönseg figyelmet mi is a karosultak segelyezesere. Az eddig nyomozasok eredmenyeiből az tünik ki, hogy a tüzvesz gyer nekek jateka okozta.

— A helybeli »Sipló« lapban a jövő szombaton, e hó 27-en, veget er. Ez alkalommal varosunkba jo a »Kezimunkara neveló Országos Egyesület« titkara szamba venni az elert eredmenyt s kialitani a hallgatok reszere a latogatas bizonyitvanyokat. A tanfolyam befejezese alkalmaval a keszitett munkak ki lesznek allitva. Kivanatos volna, hogy a »Kezimunkara neveló Udvarhelymegye Egyesület« is, melynek elökezuto bizottsaga mar kek ev ota meg van alakulva, megtartsa szerveto bizottsagi gyüleset. Most mar nemcsak szavak, hanem tettek is bizonyitjak, hogy az alakitando egyesulet munkaiodasa csak aldasos lehet ugy közgazdasagi, mint paedagogiai szempontbol. Az elokeszito bizottsag intezni kerjuk, hogy kezdeményezni az egyesulet megalakulasara szerve.

— Művészesteiyek a zetelaki tűzkarosúlkért. Az első segitseg alkalma kinálkozik közönségünknek. Felkeresünkre a nemesen gondolkozó alispanunk szengerczei jarasi Szolgabiro karosultjai javara, ill. Molnár Laura asszony a szekesóvaros egyik elokelo nevelointezetének igazgató tulajdonosa es országosan ismert magyar szavalo muvészno e ho 21. es 22-en (vasarnap es hetfon) a varmegyelaz diszterminusban legujabb idejben lokian kapcsolosan muszaszkozelyezest rendez a szomoru helyzethe jutott zetelakiak segelyezesere igen gazdag es valtozatos müsorokkal. Mind a ket esteiye Solymossy Janos gyogyszertarsa elore lehet jegyeket valtani tamlas-szekre 1 forint, kőrszekre 60 kr- es allohelyre 40 krert. Tekintve az igazan jotekony es emberbaráti nemes czélt; másfelol pedig, hogy R. Kovacs Laura asszony allatanosan elismert szavalo-muvészno s ritka elvezetes esteket van kilatasa közönségünknek, a legnemesebb partfogást kérjuk. Ifj. Kozak zenekara ez estelyeken dijmentesen működik.

— Mezö-, lejgazdasagi es szövetkezeti tanfoiyamot vegeztek varmegyenkbol Gyarmathy Denes benczedi es Gróf Lajos kozoltsuti tanitok a folomvosvizsgalo minuszter altal Boda Jenö, Czegledi Tivadar es Greger György szaktanarok vezetesével Gödöllőn, a magyar koronauradalomban f. evi julius 10 tol e ho 10-ig tartott nagy fontossagu elméleti es gyakorlatu erdekes szakkerseket kezlettak ert a tanitoiyamrol s azt lapunk közeiebbi szamahoz mellekelve, olvasoinkkal örommel ismertetjük meg. Jó volna, ha varmegyenk gazdai okulasara valamelyik penzintezet vagy jotevö 15—20 frtot nagylelkien felajanlana, hogy a kötög hianya miatt keves pénzanyra tervezett, pedig altalanos erdekü, hasznos dolgokat publakuló füzetekbol nehany ezer szetosztahto legyen. Ez iranyu megkereseseket lapunk szerkesztösege szivesen elfogad.

— A homorodvidéki unitáriusok aratasi hala-ünnepélye es Istentisztelete holnap (vasarnap) lesz Homorod-fürdőn. Az egyhazi szónoklatot Gönczi Mihaly lokodi unitar. pap tartja.

— Tapasztalt gazdak azt ajanljak, hogy a buzat aug. utolso es szept. elso napjaban a foldbe kell tenni, meg pedig a magot *mind alaja szaina* s éppen nem, vagy kissé kell elboronalni. Igy sorfagyoktól es szogtól nem igen lehet félni. A rozsot kesöbb is lehet vetni hasonloan alá szántva, ügy kesöbbre fog viragozni s tavaszi hidegek nem könnyen tehetnek kart a virágzásban.

— Homoród-fürdőn az ott idözö vendegeknek a mult évben Menyhart András egyhazmegyei esperes altal kezdeményezett istentisztelettel a napokban ismét megtartottak igen szep sikerrel. A vendégló nagytermében mintegy 80—90 fürdövendég gyült össze s jelen volt varmegyenk fiospánja is. Imát az esperes mondott, mindenkit magával ragadó, illetett beszédet pedig Bedö Ferencz helybeli ag. ev. pap tartott.

— Orbán Balázs szobra. Székely-Keresztúron, mint azt már tobb izben megirtuk, évekkel ezelőtt mozgalom indult meg, hogy a lángoló hazaszeretet, következtessék a szülárd jellem, egyszerüség, faradhatatlan munkaszeretet, mint mintaképünk, a kire irányítva a szelyegyökri szemefényének, ékességének, br. Orbán Balázsnak, e városban szobor állittassék. E mozgalom most aug. 14-én megszokszorositott erövel ujbol megindult. A szobor ugyanis teljesen újra szervezetett. A szervezésnél vezérelv volt a pártatlanság, mert a szobornak megörökitendő jeles férfi nagyjogi tollával, az igazságtól sziporkázó éles szavu szónoklatával, bessüleles, ösztelen szerepjeivel, az egész lara, az összes szekely ugyest szolgalta, mindnyajunk boldogulásra törekedett. Ily férfi emléke tehát mindnyajunké kell hogy legyen. A szoborbizottsag most igy alakult meg: Elnökök: *Ugron* Gabor, *Gyárfás* Endre. Ügyvivő elnök: *Sándor* Aladár. Alelnökök: *Gróf Ferencz* Ferenczes és *Jakabházy* Sámuel. Jagyzók: Pap Mózes, Jakab Károly, Szalontai Albert és Nagy S. Elek. Pénztáros: Barabás Lajos. Ellenőr: Nagy Fr. Elek. A bizottságba beválasztatott Szentgyörgyi Ferenczné és Szabó Ferenczné. A szobrot az egyöntetű gyülésen a lelkesedés igen nagy volt. A »szervezőnő gyülésen *Jakabházy* Sámuel elnökölt, A bizottság megalakitása után az elnöki széket *Sándor* János gróm. igazgató foglalt. A gyülés hatarozata szerint az egesz Székely-Keresztur, varosa az Orbán-szoborugyben fokozott erövel nyilvanosság elé lép, egész erejöket azon lesz, hogy *báró Orbán Balázsnak Székely-Keresztúron szobor állittassék fel* Kimondta tovabbá, hogy közösen, szabad tanitóinkat, varosunk ifjuságát, a szobrot mint A lelkes felhivas vigsorai ezek: Legyen az ügy ezután is mindnyajunké! Tettel, faradsággal, buzgalommal lépjünk fel, adjunk, áldozzunk, gyujtsunk, kérjünk T-ressnek a nemes ügyben szóval, tollal, lélek hangu felhivásokkal, vallvetett buzgósággal testesitsuk meg a szándékolt szobor felállitásával az erényt, bessüleset, munkassagot lángoló hazaszeretetet, eloreto-tőrést, áldozatkészséget, egyszerüséget, mint szobrunk szepen erövket, melyek egy embert kiesilthetnek es e szobor majd egykor ez utan hala-tásra, azon való kitartásra intse, buditsa a mélyebe elmenő szittya-szekelyt, a testvérmagyart, Hunor és Magyar gyermeke ivt. Fel a magyar kinalsza erőre! »Mutassuk meg, mi vihet ki erős sziv láng alatt az elszántság hatalma és az erőz akarat.«

— Javitó érettségi vizsgálat. Az erd. ev. ref. kollegiumokbol a mult tanev vegeivel javitó vizsgalatra jelentkiltak azon az erettsegi vizsgalatokon, melyek vizsgalta f. evi sept. hó 9-iken lesz a m.-vasárhelyi ev. kolleguimban; az erdekelteknek irásban kell elöre bejelenteniök az ottani igazgatósághoz, ha a vizsgalatra megakarnak jelenni.

— Kolera es mas veszelyes ragalyok ilyen idö tajan szoktak elö allani az erős meleg idejen. Ajánlatos a tisztasag es mértekletes elet. Tényleg sokan panaszolnak gyomor fajasrol, kolerarol. A bajt me nagyja senki hosszu kötelre. Egy szikrabol is tüvész támadhat.

— Figyelmeztetés. A ref. kollegium konviktus szamara szallitando tej, hus, kenyer es fizsar dolgat, mint felvilagositott ertesitest, ezennel igazgatojahoz kell fordulni, aki azzal szivesen szolgal.

— Terzene. Ifj. Kozak David elsörendu zenekara csaknem minden héten szórakoztatja az ezredbeli es civilis-publikumot. Ez a tisztelt zenekar ugy a sok elvezetet nyujto jatekaval. A törekvö zenekar tobb hallgatosagot is megérdemelne.

— A városi sétalár alap, mely dr. Ráczkovy Sámuel varmegyei tisztiorvosi fourion elnöksége alatt meg 1896-ben a Szejke fürdőn rendezett nyari tanczmulatsag liszta jövedelmebol: 43 frt 22 krkoll keletkezett s 1897-ben 40 frt 37 krral es 6 frt 29 krkamattal 89 frt 88 krre emelkedett — az e ho 6-an a farandulan elnök és a tobbje csaknem ifjusag lévén, a jovedelmebol 40 frt 55 krral szaporodott s jelenleg 136 frt 23 krt teszi ki. Ezen összeg az udvarhelymegyei takarekpenztarnal III/025. szamu betéti könyvvel gyümölcsözőnek van elhelyezve s a könyvet Raczkovy dr. mint elnök őrzi. Az e ho 6-iki mulatsag alkalmabol felülfizettek: Gróf Haller János fóispan 4 frt 50 kr, Szabó Albert és dr. Török Albert 1 frt 50 kr—1 frt 50 krt, Solymossy Janos, Szollósi Samuel 1—1 frtot, Schossberger Jakab, dr. Kodnár Ejsza Scheffer Sándor, Königes Albert, Teichner Jakab, dr. Lukacsffy István, dr. Burger Odön es N. N. 50—50 krt.

Válasz.*

(A »Székely-Udvarhely« 32. számában megjelent „A gazdasagi egyesulet ügyeiben“ czimü czikkre.)

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Besses lapjanak augusztus 7-én megjelent szamabau czikkemre »Boo« ur »visszajigazitas.« tett közzé, mely czikk nagyon is alkalmasnak mutatkozik arra, hogy a tényallással nem ismerős nagy közönseg körében kedvezőtlen hangulatot keltsen. Szükségesnek tartom tehát röviden nehany megjegyzést tenni a czikkre, daczára annak, hogy részemről mint előző czikkem elleneles hangja is bizonyitja, nem volt szándékom a vitát olyan medrebe terelni, mint czikkirő ur kinek külső hatasra számitott sorai mögül kiatszó ellent mondásait az én fegyvereimmel egyenlő értékűeknek nem tekinthetem.

Peunitartom azt az állitásomat, hogy a lapot szerkesztik jobbnak, mert az egyes rovatok szerkesztői és munkatarsai között van egy kis különbség » igy a munccirozás tekintetében „B.o“ urnál van egy kis fogas van az es nem nálam.

A mi pedig az apróbb, állitólagos nyelvhibákra tett megjegyzést illeti, mind addig mig „B.o“ ur helyesen nem ir, figyelmeztetésit szerényen visszautasitjuk azon megjegyzéssel, hogy én nem az erdélyi részek legszámottevőbb *irójával*, hanem *közgazdasági irónak* beszélem, mi egy kissé másként hangzik a finomabb megkülönböztetésekhez szokott fülnek.

»Boo« urnak az az igyekezete, hogy az »E. G. E.« tagjainak szamabol a lap előlözetének szamat hatarozza meg, annyira önkenyes es feltevésekre alapitott eljárás, hogy csak bámulatunkat fejezhetjük ki ama bizossag fölött, melylyel „Boo“ ur a »Sz. U.« olvasóinak gondolokodast a kerékvágásból kiforgatni igyekezik. Nöszétlüket siodunk és fenn is tartjuk, — ugy a nöplapokról, mint lapunk szerkesztőségéről — a szükségtelenuek tartunk e tárgyban minden polémiát addig, mig az »E. G. E.« lapunk irányát s szerkesztését fenntartja és helyeseli. De bocsánatot kértünk »Boo« urtól, hogy a *polémiát szükségtelenek* az »Köpe Nyelvport«, melyet a mintának vehető néplapok közé nem soroltunk, továbbra sem tartjuk olyan lapnak, mely az igény kuk megfelelne. Mert e privát előlözetik nélkül kornany s amgazdasbol minden latható hatas nélkül megjelenő lapot, vagy ennek következő sokal hasznavehetetlenebbnek tartjuk, sem a »Boo« ur igyekszete daczára boldogitani kivánnók egy hasznló lappal a téjet.

Nem szólhatunk több elismeressel azokról a kombinacziókról sem, melyeket czikkiró ur, az »E. G. E.« mérlegszámlájához tüzött, sokkal tobb bugalomnal, mint bizalommal. Ha a czikkiró ur kezébe vesza a folyóirat bármelyik szamat, megláthja ezt az egyszerű tényt: »Előfizetési á- egész évre 3 frt. Egyleti tagoknak ingyen.« Ebből aztán megtudhatnák a czikkiró ur, hogy nem szükséges valakinek egyleti tagnak lenni arra, hogy a lapot olvashassa. A fölszólitás tehát felesleges s az szembegy ellenkezni illetnek. Ám szerencsére sok egy tagsági osztály, hogy a legszegényebb néprétegek is bekerüljenek az egylet kötelékébe, ez ellen kifogásunk nem is volt és nincs is, de azt már fölösleges tagtarjuk, hogy a tagsági osztály szabadságát illető szakkap legyen szerkesztve, mintán a tagok teljesen ingyen kapják a lapot, mely a czikkiró urral szólva: a gyakorlati élet apró szükségletet », a helyi éghajlat viszonyokat, gazdasagi szükségeket, oszkélyebb anyagi es szellemi erő felszamitva tanitó es tapasztalati es kisérleti uton már bebizonyitott igazságokat.

A fentebbiek a'apján könnyen átlátható, hogy a czikkiró minden idő fölött kombinacziója teljesen téves es alapjaiban elhibázott. Elfibázott fölög kézt, mert czikke e részében folyton összetévesztt az »E. G. E.« t az „E. G.“ oz- lappal s az egyleti tagokat a lap olvasóival es előfizetőivel.

A k az „E. G. E.“ működéséről tudomassal bir s figyelemmel kisérte az egyesület tevékenységét, a népies felolvasásokat az országrész minden helyén, az nem fog panaszkodni a felolvasások miatt, mint a czikkiró ur, mert az nagyon jól tudja, hogy például az utóbbi ev alatt több mint 90 felolvasást rendezett az egylet pld. csak 3 varmegye területén. Idö szükséges azonban, hogy a megyei gazdasagi egyesületek se legyenek érzékelenek e mozgalmakkal szemben, a közösegy fejlesztő tényezőjén, az erdélyi Múzeumon fölvivják a felolvasást előkészitvék. Szükséges, hogy a gazdasagi egyesületek megjelöljék a helyi speciális viszonyokhoz mérten azokat a legha szonszabb tárgyakat, melyek az egyes helyeken a legszükségesebbek s az »E. G. E.«-t ilyen felolvasások tartásának megfelelő idejéről és helyéről értesitsék. Szükséges, hogy a megyei gazdasagi egyesületek szakképzett emberei is rendezzenek faluk-vagy járásonként felolvasásokat a néptanitók és közegek alujtásragy szerint. Ezt értettem azon hiányok alatt, melyek a m. gazd. egy. tevékenységét kell, hogy igénybe vegyék jövőre. S e tekintetben Kolozs, Szilágy, Alsó-Fehér, Torda-Aranyos stb. megyék gazd. egyesületei meg is tesznek minden lehetőt s épen azért csak az udvarhelyi szemüvegen keresztül lehet a népies felolvasások ozenuráfázisaiga mint panaszkodni. Végül mégcsak annyi megjegyzésem van e tárgyban, hogy az „E. G. E.“ tagjainak akár a mi országrészünk viszonyainak ismerete, akár pedig a kösszükségtel felismerése tekintetében joggal tetöjeheető fölösleges lehet egy kis bajlatnak annyi, a mennyit »Boo« ur magának követel s igy a vita e része fölött szép nyugalommal igyekszünk napirendre térni.

»Boo« ur előbbi czikkében a következőket irja: *»erősen téves ama hite, hogy a könyszerlapozottság meg orvosolná a bajokat.«* Mig is valaszolnan azt mondja: *»Előbb czikkenben nem arról nyilatkoztam, hogy a könyszerlapozottságnak szükségesnek tartom-e vagy nem,* hanem csak azt mondtam (?) s mondom most is, hogy mindaddig mig a törvény megengedi a kisgazdáknak az ugarrendszer tenntartását, a bajok orvoslásra e korokben számitani nem lehet. *Itt oly jelenségek állnak szemben, hol a törvény parancsával kell a népet rászorítva arra, a mi neki jó, a mi neki hasznos.«* Ide azt hiszem nem kell kommentár! (Vége köv.) **Török Mihály.**

Közöncg köréből.*

Nyilatkozat.

A „Székely-Udvarhely“ czimü lap idei 32. számaban »Egy árvagyámnagylelkűség« jelzésével megjelent közleményre vonatkozólag a valódi tényallás következő:

A megyei árvaszék 1897. jan. 19-en 9140. sz. a. oda utasitott, hogy Br. Orban Ottó 6000 frt vételár és járulékai erejéig parajban be. Ő. dr Váleutsik Ferencz ügyvéd urat felhatalmazzam, hogy a part inditsa meg. Miután folyó évi junius hó végén arrol értesültem, hogy

* Köszönet e czikkek, melyek szükségesnek tartják kijelentni, hogy sem a hangjat nem szereljük, sem a legtöbb allitassal egyet nem értünk. Olvasóink bizonyára megtévedés nélkül — nem fogjuk szem elöl tévesztení azokat a tényeket, miket a czikk nem tesszel. Szerk.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

br. Orbán Ottó ösz a birtokaira, az árverezés elrendeltetett; elmentem a helybeli kir. járásbiróság levéltárába, megtudni, hogy a 6000 frtos perrel mi történt? A per iratairól arról győződtem meg, hogy a kir. járásbiróság 1898. junius 3-án 268. sz. a. már itélet hozott; melyben br. Orbán Ottó arra kötelezetstatt, hogy 1000 frtot az ingásságokért tartozik készpénzben megfizetni, 5000 frtot pedig az ingatlanokért tartozik birói letétbe helyezni mindaddig, mig a br. Orbán Felix által br. Orbán Ottónak visszatherrel eladott ingatlanok br. Orbán Felix utódai által tehermentesittetnek.

Ezen itélet velem, mint gyámmal, sem az ügyvéd sem az árverezők által soha nem közöltetvén — jogerőre emelkedett; mi kétfaik abból, hogy megbizott ügyvédem 1898. junius 26-án 275. sz. alatt a már jogerőre emelkedett itélet végrehajtását kérelmezte és azt a járásbiróság másnap junius 27 én el is rendelte.

Minthogy a néhai br. Orbán Félix által br. Orbán Ottónak visszatherrel eladott birtokokról a terhek törlése ha egyáltalán lehetséges lesz is, csak hosszamos idő alatt eszközölhető; mennyiben ezen eladott birtokokat harmadik személyeknek élethosszigiani haszonélvezete terheli: időverezés szempontjából, az általános-ügyi képviselt kiskorunk érdeke határozottan azt követelte, hogy a br. Orbán Ottó összes birtokaira és igy a br. Orbán Félixtől vásárolt és a nevére itirt parcellákra is f. é. junius 11. napjára kitűzött árverezés elhalasztassék; nehogy a kiskoru árvák abba a veszélybe jussanak, hogy se pénz, se birtok ne maradjon számukra.

Hozzájárul ehez még az a tény, hogy a Magyar Agrár és Járadékbank br. Orbán Ottónak anyagi viszonyai rendezésére 25.000 frt kölcsönt 1898. jun. 28-án 978. sz. alatt engedélyezett és igy reméltető volt, hogy a kiskoru árvák 5000 frt követelése békés utón is kielégitést nyerhet.

Ilyen viszonyok között éppen a kiskoru árvák jól felfogott érdekében volt kötelességem a br. Orbán Ottó ellen elrendelt árverezés megtartásától elállani, hogy a biztositékul szolgáló összes ingatlanok báró Orbán Ottó nevén maradjanak.

Az árverezők azonban engem ezért az árverezés napján 11491. számu intézkedésével gyámi állásomból elmozditott; és az »Albina« oláh bankkal karóltve árverezett.

Es mi lett az eredmény?

1. Az, hogy br. Orbán Ottónak összes birtokai, tehát a br. Orbán Félixtől megvásárolt parcellák is elárveresztettek és a vevőknek tehermentesen fogtak tulajdonukba átadatni;

2. A kiskoru árvák 5000 frt követelése minden eddigi realis biztositékot elvesztett;

3. A vételárból 5000 frt birói letétbe fog ugyan öriztetni, de a nélkül, hogy a kiskoru árvák ezen öszszeghez juthatnának, mert a birtokok már eladattak és azokról a visszatherek törlését Orbán Ottóval szemben sem az árverezők, sem a gyám nem eszközölhetik;

4. A letétbe-helyezés ezen lehetetlen. feltételét a sorrendi tárgyalás alkalmával a többi érdekelt hitelezők megdöntik;

5. A br. Orbán Felix-féle parcellákat pedig éppen ez élethosszigiani élvezők vásárolván meg, azok gondoskodni fognak olyan gyakorlati módozatról, melylyel örökre meghiusitják báró Orbán Félix jogutódai részére azt, hogy a visszathermentesitési eszközöl hessék;

6. Kielégitést nem nyert hitelezők ellen 5000 frt letétet megtámadják, lefoglalják;

7. Ez végül az a szomoru helyzet, hogy a kiskoru árvák 5000 frt követeléseinek sorsa teljesen bizonytalanná vált és különféle czimen megindítandó veszélyes kimeneteli perekneк lesznek tárgya.

Mindezen eredményekért és eshetőségekért én felelős nem leszek.

Török Albert.

HIVATALOS RÉSZ.

580—98. szám. Pályázati hirdetmény. A kormányzatomra bizott Udvarhely vármegyének, egy megyei aljegyzői és központi szolgabirói állás rendszeresitését a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur engedélyezni volt kegyes. Ezen állások egyenként 750 frt fizetés, 150 frt lakbérrel javadalmaztatnak. Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883 ik évi I sö törvénycik értelmében képesitésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésöket hozzám f. évi October hó 5 ig beszórólag adják be. Sz.-Udvarhely, 1898. aug 1. Gróf Haller János, főispán.

Udvarhelyvármegye főispánjától. 613 -98. főisp. szám. Pályázati hirdetmény. A kormányatomra bizott Udvarhely vármegye homoród járási állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen Homoród-Okland székhelyivel rendszeresitett állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 1 §, illetve az 1889 évi VII t.-cz. 3 -gának szem előtt tartásával felszerelt pályázati kérésüket hozzám f. évi december 1 éig annál bizonyosabban nyujtsák be, mert a késöbb érkezőket figyelembe venni nem fogom. Ezen állás javadalmazása áll 532 frt 50 kr fizetés és 100 frt uti átalányból. Sz.-Udvarhely, 1898. augusztus hó 5-én. Gróf Haller János, főispán.

19178—98. alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy H.-Rocsonyéd község szarvasmarha nyájában a száj- és körömfájás járványosan fellépvén, a község zár alá helyeztetett. Sz.-Udvarhely, 1898. augusztus hó 10-én. Jakab Gyula, alispán.

19265—98. alisp. sz. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy Patakfalva község sertés állományában a sertésvész járványosan fellépvén, a község zár alá helyeztetett. Sz.-Udvarhely, 1898. aug. 7. Jakab Gyula, alispán.

19263—98. alisp. szám. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy Zetelaka község sertés állományában a sertésvész járványosan fellépvén, a község zár alá helyeztetett. Sz. Udvarhely, 1898. aug. 12. Jakab Gyula, alispán.

19242—98. alisp. szám. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy Kenos község szarvasmarha állományában a ragadós száj- és körömfájás járványosan fellépvén, a község zár alá helyeztetett. Sz.-Udvarhely, 1898 augusztus hó 12-én. Jakab Gyula, alispán.

19339—98. alisp. sz. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy Darócz község szarvasmarha állományában a ragadós száj- és körömfájás járványosan fellépvén a község zár alá helyeztetett. Sz.-Udvarhelyen, 1898. augusztus 12-én. Jakab Gyula, alispán.

HIRDETESEK.

Korcsma-bérlet.

Homoród-Szent-Márton község korcsmahelyisége, mely áll 3 szobából, konyha és sütőházból s egy pinczéből, **1898. szeptember 4-én reggeli 8 órakor** kezdődő nyilvános árvercsen kiadatik egymásután következő három évre, ujj évtől kezdődőleg. Kikiáltási ár 150 frt. Bánatpénzül leteendő 40 frt. A részletes feltételek községi előljárósánál megtekinthetők.

Homoród-Szent-Márton, 1898. aug. 15-én.

Gergely Mózes, k. pénztárnok. **Simén Ferencz,** főbiró.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy **Székely-Udvarhelyt, Kossuth-utcza 44. házszám alatt levő**

elektro-technikai műhelyemmel

kapcsolatosan

varrógép raktárt

is rendeztem be, hol is 88 fittel kezdve 120 frtig menő árakba valódi Singer és Sewing-féle mindennemű varrógépek kaphatók.

Tisztelettel jegyem meg, hogy ezen varrógépeket esetleg **részletfizetésre** is készségesen szolgálom.

Végül bátor vagyok négyemeleti, kogy varrógépek javitása **jutányos ár és jótallás mellett** nálam eszközöltethető.

Tisztelettel

Panajoth Albert.

BOR

valódi szőlőlékből, különböző minőségekben

csakis

FERNENGEL GYULA

jóhírű pincéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő árakban: Literenként 50 krtól 1 frt 20 krig. 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordóban hektonként 20 frtól 38 frtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Hevesi görög dinnye!

Megérkezett és kapható:

GÁL JÁNOS füszer-üzletében

1 kgrm. 6 kr.

Az

erdélyi hegyi borok

TEUTSCH B. JÓZSEF

pincéjéből

(Segesvárt, Erdélyben)

Árjegyzék kivonata:

Nagy Küküllőmenti 1896-beli	1 liter	36 kr.
Marosmenti	1 liter	40 kr.
Kis-Küküllőmenti	1 liter	42 kr.
Bolkácsi	1 liter	60 kr.
Dánosi	1 liter	65 kr.

üveg nélkül. Az üvegekért 7 kr fizetendő és ugyanez árban tisztán kimosva visszavétetnek.

Foraktár: **GÁL JÁNOS** füszer- és csemegeüzletében **Székely-Udvarhelyt** (Kossuth-utcza).

EGÉSZSÉG A PAPOLASAHOZ.

Dicsérő el nem ért HATÁS.

Dus választék: Illatszeres dobozok, (cassetták) Illatos szappanok, arczkrémek (créme. ha) és hajszesszek, hintőporok, hajgyopr, fogpor, fogszappan, szájvizek, fenyőerdő szobaillat per metczövel együtt legszerettebb és legjutányosabb árak mellett:

Gál János

dohány és különleges ségi nagyárudájában

Székely Udvarhelyt.

Kielhauser-féle grácziai illatszerek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves házikszer ellentáll az 146 megrendelésnek, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik kénavegyével, czukrat, tagszaggatásnál és meghűlésekné és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem ütkös szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy határtalan sem kellene bányvenni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; feltráktár: Török József gyógyszerészné Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert téves kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és fichetur czégnyomás nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER P. A.D. és Társa, cz. és kir. udvari szállitók, BUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Armin gyógytárában.

14508—98. szb.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött fenyédi körjegyzői állásra, melyhez Fenyéd, K.-Kemény-falva, Máréfalva, Bethlenfalva és Szombatfalva községek tartoznak, ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazására évi 400 frt fizetés, 60 frt szállás pénz, 30 frt irodai átalány, 70 frt különöcz díj a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijak.

A mennyiben a megválasztandó jegyző anyakönyvvezetővé is kineveztetik, azért külön 100 frt évi tiszteletdijban részesül.

Megjegyeztetik, hogy Szombatfalva községnek Székely-Udvarhely városhoz leendő csatolása a m. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága által már kimondatott s 1899. január 1-töl a körcsoportból kivétetik s Székely-Udvarhely várossal egyesittetik.

Felhivom pályázni kivánókat, hogy szabályszerüen felszerelt folyamodványukat hozzám **augusztus 30-án déli 12 óráig** adják be.

Sz.-Udvarhely, 1898. augusztus 11.

Dr. Demeter Lőrincz, főszolgabiró.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1898.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.